

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ

Τέσσερα βιβλία θά βγουν — τέσσερα βαγγέλια της ζωής. Και βγήκε το πρώτο κ' έχει τίτλο : *Ἡ συνειδηση τῆς γῆς μου*, κι αρχινάει έτσι, με τούτα τὰ λόγια τὸ βαθυνότητα : «Πότε λοιπὸν θὰ δώσουμε μιὰ νέα ἔννοια σ'τὴ ζωὴ καὶ μιὰ κυβέρνηση στὸ Χάος ;» Καὶ τὴ νέα ἔννοια ἔρχεται νὰ μᾶς τὴ δώσει ὁ Ποιητὴς με τὸ ἀριστοκρατικὸ — γιατί μόνο ἔτσι μπορεί νὰ χαρακτηρίσει κανεὶς τὸ ἐκδοτικὸ αὐτὸ καλλιτέχνημα—βιβλίο του.

Ἰλιγγος σὲ πιάνει ἀπὸ τίς πρώτες πρώτες σελίδες του. Ἰλιγγος ἀπὸ τίς πολλὲς καὶ ἀπανωτὲς καὶ δυνατόχρωμες μὲ κι ὀλοζώντανες εἰκόνες του — εἰκόνες ὅλες παρμένες ὁλόισα ἀπὸ τὴ ζωὴ. Βλέπει ὁ Ποιητὴς, μὲ τὸ δίνει τόσο δυνάτῃ καὶ τόσο ὑποβλητικὰ τὸ δ,τι βλέπει, πὺ σὲ κάνει νὰ βλέπεις καὶ σύ, δημιουργὸς πὺ μεταβάλλει σὲ δημιουργὸ τὸν ἀναγνώστη του.

Δὲ ζήτησα κεντρικὴ ἰδέα, δὲ ζήτησα φιλοσοφίες, δὲ ζήτησα τίποτε ἀπὸ τὸ ἀριστοκρατικὸ αὐτὸ βιβλίο. Ἀφῆθηκα στὴ γητεῖα καὶ στὸ θάμπος τῶν εἰκόνων του, ὅπως ἐκεῖνος πὺ ξαπλωμένος σὲ βράχο ἐρμηκὸ κι ἀκούγοντας τὸ τραγοῦδι τοῦ κυμάτου παρασέρνεται μὲ τὸ πὺ ἀκούει καὶ δὲν τοῦ περνάει κἄνε ἀπὸ τὸ νὺ νὰ πιάσει νὰ ψυχολογήσει καὶ νὰ δικαιολογήσει τὸ μεθῆσι του. Ἔτσι καὶ γώ, ὡς τὴν ὥρα, μεθισμένος ἀπὸ τὸ Σειρήνιο τραγοῦδι πὺ ἀκουσα, δὲν τᾶποθυμῶ νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ μεθῆσι μου καὶ νὰ καταπιεστώ σχολαστικὴ ἀνάλυση τοῦ βιβλίου.

Αὐτὸ 'ναι ἡ ποίηση ; Μπορεῖ νᾶναι κι ἄλλο, μὲ κι αὐτὸ ποίηση εἶναι, καὶ ποίηση μεγάλη μάλιστα. Ἔτσι μοῦ μίλησε ἡ ψυχὴ μου σὰν ἔφτασα στὸ τελευταῖο στίχο κ' ἔκλεισα τὸ βιβλίο. Καὶ ποιητὴς του ; . . . Ὁνομα στὸ βιβλίο δὲν εἶναι κανένα τυπωμένο. Μὲ τί μ' αὐτό ; Καὶ στὴν πρώτη σελίδα νὰ μὴν ὑπάρχανε χειρόγραφα τὰ λόγια : «Μὲ πίστη, τὸ στέλνει ὁ Σικελιανὸς», πάλι, διαβάζοντάς το κανεὶς θάλεγε : «Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι γραμμένο ἀπὸ τὸ Σικελιανό, γιατί μόνο ὁ Σικελιανὸς μπορεῖ καὶ γράφει τέτια βιβλία». Ὁ ποιητὴς πεύγραψε τὸν «Ἀλαφροεἰκιστὸ» καὶ τὸς ἄλλ' ἀκόμα μεγαλόπνοα ποιήματα, μὲ τὸ βιβλίο του αὐτὸ ἀνεβάζει ψηλά, πολὺ ψηλά, ζυγώνει, ἂν δὲν ἔφτασε κίσλας, τὴν Ἐλυμπία κορυφή. Αὐτὴ 'ναι ἡ ἀλήθεια κ' ἔχει χρέος, ὅποιος τήνε κατέχει, νὰν τὴ λέει ἀδίσταχτα.

Σὰ βγουν κ' οἱ ἄλλοι τρεῖς τόμοι, πὺ τώρα τυπώνονται, κ' ἔχει κανεὶς ὀλακερὸ τὸ ἔργο μπροστά του, τότε θὰ μπορεῖ, κρίνοντάς το συνολικά, νὰν τοῦ δώσει τὸν κατάλληλο χαρακτηρισμὸ καὶ νὰ ὑποδείξει ἀκόμα καὶ τὴν ἀποστολὴ του. Γιατί ὁ «Πρόλογος στὴ Ζωὴ» ἔχει κι ἀποστολή. Κ' ἡ ἀποστολὴ του εἶναι πλατιά : ὀχι μόνο νὰποδείξει τὴ συγγένεια τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ψυχῆς μὲ τὴ σημερινή, οὔτε νὰ φέρει μὲ τὴν ζωντάνια μὲ καὶ μὲ τὴν μέεστρια τὴν ἀρχαία ζωὴ στὴ σημερινὴ ἀντίληψη, οὔτε νὰ σφιχτεδέσει μὲ χρυ-

σὲς κλωστὲς τὴν ἀρχαία σκέψη μὲ τὴ συγκαιρίτικη ἑλληνικὴ σκέψη. Ἡ ἀποστολὴ του, εἴπαμε, εἶναι πὺ πλατιά. Κ' ἡ ἀποστολὴ του θὰ φανεὶ ὀλοκάθαρη σὰ βγεῖ κι ὁ τελευταῖος τόμος.

Ποιὸς ξέρει τί καινούριες καὶ μεγάλες κατάπληξες καὶ τί δυνατὲς καὶ μεγάλες ψυχικὲς συγκινήσεις μᾶς περιμένουν ! . . . Γιατί ἀπὸ ἓνα Σικελιανὸ ὄλο καὶ μεγάλα πρέπει κανεὶς νὰ περιμένει.

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

Ρ

Ἐφυγες ἀπὸ κοντά μου...

Ἀναίετρησα τὸ μακρινὸ δρόμο πὺ φιδόζωνει τὸ βουνό, καὶ βουρκώσανε τὰ μάτια μου.

Εἶχε δέσει κόμπο ἡ καρδιά μου.

Κ' ἔφεβγες ἀπὸ κοντά μου . . .

Ζεστὸ κρασί ἔτρεχε μέσα στὲς φλέβες μου.

Μιὰ ψιλὴ φωνὴ τρυπάνισε πέρα ὡς πέρα τὸ σῶμα μου κ' ἓνας στεγνὸς παλμὸς χαμένου ἀντίλαλου ξεψύχῃσε ἀπάνω στὰ ἔβρα μου. «Θεὸς πεθαίνει» μοῦ εἶπε μυστικὰ στάφτι κάπιο κῆμα τοῦ αἵθερα.

Θυμᾶμαι πὺς μιὰ φορὰ μοναχὰ γύρισες νὰ ἰδεῖς πίσω.

Ἡ ἀγγελούση πὺ ἀδηγοῦσε τὸ κορ-ὶ σου χάμιζε στὴ ματιὰ σου—ὦ μυστήριω— κάτι ἀπὸ τὴ γλύ-α τῆς γυναικᾶς πὺ λαχαράει νὰ κάμει παιδιὰ.

Καὶ γώ πὺ ἤθελα νὰ γλύψω σὰ φλόγα τὰ κάλλη σου, δὲν κρατοῦσα τὰ δάκρυά μου.

Σ

Τὶ βροχὴ κατακλυσμός ! Καὶ τί ἄνεμος !

Πλημμυρίσανε οἱ δρόμοι τῆς Ἀθήνας.

Βλέπω ἀπὸ τὸ παράθυρό μου κάτι φουτωμένες ἀκακίες πὺ τις τρώζει ὁ ἄνεμος, καὶ μοῦ φαίνονται σὰν κοτούλες πὺ τινάζουνε τὰ φτερά τους.

Τὸ ρέμα κατεβάζει πέτρες καὶ λάσπη.

Κατεβάζει ὅτι ἔχει πετάξει μπροστά στὰ μαγαζάκια του τῆς γειτονιάς ὁ τεχνίτης, καὶ σέρνει λογιῆς λογιῆς ποικινάκια πὺ εἶχανε ἀραδιασμένα μπρὸς στὴν πόρτα τους τὰ παιδιὰ τῆς φτωχολογιάς.

Ἡμένα ἡ νεροποντὴ δὲ μὲ τσακίζει, οὔτε μὲ ρημάζει. Μὲ κάνει νὰ ρίχνω τὴ ματιὰ μου ἀπάνω ἀπὸ τίς σκεπὲς τῶν σπιτιῶν, κι ἀπὸ τίς βουνοκορφὲς ἀκόμα.

Θυρῶ πὺς πέρα βράσκουνται οἱ γενναῖοι καὶ οἱ μεστωμένοι. Πὺς πέρα εἶναι οἱ χῶρες οἱ ὀμορφες καὶ οἱ ἀρχοντικές.

Πὺς πέρα ἐκ-ὶ ἔπρεπε νὰ σκεφτόμουν καὶ νὰ δοῦλεβα γιὰ τοὺς ἀγαπημένους μου.

Ἐ-εἶ δὲ θὰ βρίζουνται ἀθρόοι νὰ κάθονται κουλουρασμένοι αἱ νὰ ρωτιῶνται «ποιὸς εἶμαι ;»

Ἴσως νὰ μὴ βι ἔχει ἔτσι ἐκεῖ.

Καὶ ὅμως πόσοι θὰ περιμένουνε νὰ σταθῇ τὸ νερὸ γιὰ νὰ βροῦνε νὰ ψ ξοῦνε μῆπως σβύσανε τὰ χνάκια τους στὸ δρόμο πὺ ἀπὸ χρόνια τῶ-α περπατοῦνε βλέποντας μπροστά τους μονάχο !

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ